

Ezercizzji tal-grammatika

Taħriġ A: Żid l-apostrofu fejn hemm bżonn.

mexa, ħelu, kesa, żera, qela, tela, waqa, ħefa, ġara, faqa, beda, qala, mela, tefa, tafa, ferra, mexxa, faqqa, beżża', laqa.

Taħriġ B: Imla dawn l-idjomi li fihom ie b'waħda minn dawn il-kliem: ieħor, iebes, iebsa.

1. Din biċċa għadma _____.
2. Kien _____ ħafna miegħi.
3. Iltaqa' mal- _____.
4. _____ daqs ħatar.
5. Żminjiyet _____.
6. Kellimni _____ ħafna.
7. Qalbu _____.
8. Ħobż _____.
9. Xogħol _____.
10. Minn hawn u ftit _____.
11. Wieħed wara l- _____.
12. Dan jiġi taħt l- _____.
13. U l- _____. x'riedu dak il-paroli żejjed?!

Taħriġ Ċ: Ikkonjuga dawn il-verbi fl-Imperattiv, fl-imperfett u fil-Perfett fil-persuni kollha.

żifen, libes, kiber, rebaħ, għažel, talab, rabat.

Taħriġ D: Imla l-vojt.

1. Iż- _____ (żifen) jagħmel tajjeb għaċ-ċirkulazzjoni tad-demm.
2. Biex _____ (qabeż) fil-baħar trid ħila u taħriġ.
3. Il-ħadid biż-żmien irabbi s- _____ (saddad).
4. L- _____ (spaga) huwa aktar b'saħħtu mill-ħajt.
5. Il-karozza _____ (ħabat) mal-ħajt.
6. Bħala Maltin għandna nibzgħu għall- _____ (fadal) pre-istoriċi tagħna.
7. Marija tħobb _____ (tisfir).
8. Il-qanpiena tal-knisja tagħna waqtiet tinstema' _____ (ġelġel).
9. Ix-xita xi waqtiet _____ (ċallas) kullimkien.

Taħriġ E: Żid l-artiklu ma' dawn il-kliem.

ċans, dinja, nar, sptar, sirda, skrun, zalza.

Taħriġ F: Agħti l-għerq ta' dawn il-verbi.

Jagħġen, għalaq, jikser, naħarbu, tilfet, għodos, waqa', baġhad, nisimgħu, xeġet,

Il-verb

X'inhu l-**verb**? Il-verb juri **azzjoni**.

Biex inkunu nistgħu naħdmu l-verb, irrid inkunu nafu dawn il-kliem.

Mamma = il-verb fit-tielet persuna passat (**Hu x'għamel?**)

Eżempju: Hi **kisret**

Insaqsi *hu x'għamel il-bieraħ?* **KISER**

Mela l-**mamma** hija **KISER**

Għerq = il-**konsonanti tal-mamma**

L-għerq ta' **kiser** huwa **k – s – r**

Il-biċċa l-kbira tal-verbi Semitiċi għandhom **tliet konsonanti fl-għerq** u għalhekk ngħidulhom **trilitteri**.

Eżempju: verb: **nisraq** mamma: **seraq** għerq: **s – r – q**

Verb: **taħsel** mamma: **ħasel** għerq: **ħ – s – l**

Hemm ukoll dawk li għandhom **erba' konsonanti fl-għerq** u jissejġu **kwadrilitteri**.

Eżempju: **ċafċaf žanžan bexbex farfar**

TAĦRIĠ

A: Agħti l-mamma u l-għerq ta' dawn il-verbi:

	Mamma	Għerq
1. Qbiżna	_____	_____
2. Saddejt	_____	_____
3. Weħilt	_____	_____
4. Nogħġob	_____	_____
5. Fraħna	_____	_____
6. Lgħabna	_____	_____
7. Laqa'	_____	_____

B: Sib it-tajba.

1. L-għerq huwa	a. l-konsonanti tal-mamma
b. l-vokali u l-konsonanti
ċ. l-konsonanti kollha tal-verb
2. Il-verb huwa	a. persuna
b. meta xi ħadd jagħmel xi ħaġa
ċ. oġġett
3. L-għerq	a. jista' jżid konsonanti oħra miegħu
b. jista' jbidel postu
ċ. irid iżomm dejjem postu
4. Kliem bħal tektek, farfar, zekzek, qaħqaħ	a. ma fihomx għerq
b. mhumix verbi
ċ. jissejġu verbi kwadrilitteri
5. Verbi bħal waqa', laqa', faqa'	a. għandhom j fl-aħħar
b. m'għandhomx għ fl-aħħar
ċ. għandhom għ fl-aħħar

Ċ. Ikteb l-istruttura li ma taqbilx mal-oħrajn u għid għaliex.

1. k-x-k-r; l-q-għ; f-q-għ; w-q-għ	_____
2. miet; ħiet; kiser; fieq	_____
3. werwer; fexfex; ħasel; fesfes	_____
4. mexa, kesa, seta', ħeba	_____
5. laqgħa; laqa'; fetaħ; kiteb	_____

D: Oħroġ verb minn dawn l-għeruq.

k-t-b _____
 għ-m-l _____
 ġ-b-r _____
 q-r-d _____
 d-ħ-k _____

t-l-f _____
 f-h-m _____
 q-s-m _____
 x-r-b _____
 t-l-għ _____

Tempi tal-verbi:

Perfett - Passat (*xi haġa li diġa ġrat*)
Imperfett - Preżent (*xi haġa li qed tiġri issa jew isseħħ kuljum*)
Futur (*xi haġa li għadha trid isseħħ*)

	Perfett	Imperfett	Futur
<i>Jiena</i>	Sraqt	nisraq	se nisraq
<i>Inti</i>	Sraqt	tisraq	se tisraq
<i>Huwa</i>	SeRaQ	jisraq	se jisraq
<i>Hija</i>	Serqet	tisraq	se tisraq
<i>Aħna</i>	Sraqna	nisirqu	se nisirqu
<i>Intom</i>	Sraqtu	tisirqu	se tisirqu
<i>Huma</i>	Serqu	jisirqu	se jisirqu

TAHRIĠ

A: Mill-verb moghti oħroġ il-preżent u l-passat skont il-persuna li qed tinghata.

	Preżent	Passat
1. Waqa'	Jien _____ mal-ballun.	Jien _____ mal-ballun.
2. Qagħad	Intom _____ l-iskola.	Intom _____ l-iskola
3. Fehem	Sandra _____.	Sandra _____.
4. Għamel	Lela _____ sew.	Lela _____ sew.
5. Tela'	Ommi _____ fuq.	Ommi _____ fuq.
6. Hasel	Aħna _____ l-karozza.	Aħna _____ l-karozza.
7. Kesaħ	Huma _____ barra.	Huma _____ barra.

Titli ta' Komponenti Form 1

(150-200 kelma)

1. Meta ħassejtni ma niflaħx.
2. L-ewwel ġurnata tiegħi fl-iskola l-ġdida.
3. X'għamilt f'jum ta' maltemp
4. Meta mort il-Belt u nqalgħet maltempata kbira.
5. L-isbaħ ġurnata ta' ħajti.
6. Meta qattajt jumejn id-dar ta' ħabibti.
7. Sorpriża li żgur qatt ma stennejt.
8. Meta seħħ incident ikrah quddiem id-dar tagħna.
9. Li kieku jkolli nsir animal għal ġurnata biss.
10. (Ittra informali) Ikteb ittra lil ħabibtek u fiha skuża ruġiek għaliex ma tistax tmur għall-festin ta' għeluq sninha li ġejt mistiedna għalih.
11. (Ittra informali) Ikteb ittra lil zitek li qiegħda msiefra biex ittiha l-aħbar li sejra żżurha fil-vaganzi tas-sajf.

12. (Ittra formali) Ikteb ittra lis-sindku tar-raĥal tiegħek, fejn fiha tgħaddi s-suggerimenti tiegħek dwar skips tar-riċiklaġġ li jistgħu jitpoġġew f'ċertu inĥawi biex ikunu aktar aċċessibbli għall-pubbliku.
13. Dawra bid-dghajsa madwar il-gzejjer Maltin.
14. Ma' sħabi lejn l-iskola
15. L-hena tiegħi fil-kampanja
16. Kif nitbellah fil-karnival